

Колонка редактора

Олена Єфімова
головний редактор

Ірина Єфімова
директор видавництва

12 років ми були з вами разом, наші дорогі читачі, тваринники, птахівники, кормовиробники, ветеринари та багато інших фахівців сільського господарства, науковці, виробники товарів та обладнання для утримання та годівлі тварин й птиці, власники приватних господарств. Ми жили вашими проблемами і завжди допомагали вам свіжою та актуальною інформацією, щоб ви жили краще та щасливіше, працювали прибутковіше. Наш журнал охоплює безліч тем і питань, що не лише стосуються годівлі та кормів, а й лікування, профілактики захворювань, дезінфекції, санітарії, обладнання для годівлі та утримання сільськогосподарських тварин та птиці, юридичних та економічних питань організації прибуткового виробництва. Ми завжди тримали руку на пульсі подій, відвідували всі значні заходи – виставки, конференції, семінари та доносили до вас найсвіжішу та найкориснішу інформацію. Нас знає уся аграрна країна, ми завжди були у центрі подій. Ми витримали карантини по ковіду, вижили у війну. Але ми не змогли працювати в блекауті, коли немає електрики, зв'язку та інтернету. Вся наша робота завжди будувалася на комунікації та спілкуванні з авторами, читачами, рекламодавцями. Вона включає як підготовку матеріалів, написання статей, так й узгодження рекламних публікацій, листування, відправку документів тощо. Також багато наших читачів та передплатників виїхали зі своїх місць, зі своїх будинків, багато підприємств зачинилося.

У зв'язку з цими причинами, які не залежать від нас, ми призупиняємо випуск нашого легендарного журналу «Корми і Факти» до закінчення цієї жахливої війни.

Віримо у перемогу!

Віримо у ЗСУ!

Смерть ворогам нашої улюбленої України!

Вітаємо всіх вас, наші дорогі, з наступаючими святами - Новим Роком та Різдвом Христовим!

Бажаємо, щоб Ви і Ваші близькі люди були живі і здорові, щоб займалися тим, що приносить Вам задоволення. Бажаємо досягати нових вершин і самореалізовуватися. Побільше радісних моментів, миру та спокою!

Зміна стратегії: головне — зменшити витрати

Через важкі умови роботи, брак обігових коштів та складність експорту аграрії трансформували стратегію «підвищення врожайності» на «зменшення витрат». Повернення до головного фактору — підвищення врожайності — можна очікувати лише після того, як економіка оговтається від війни.

Про це розповіла аналітик зернового ринку компанії «УкрАгроКонсалт» Марина Маринич під час конференції «Український експорт — як отримати вихід до моря?».

«Серед наслідків війни для аграрного сектору хотілося виділити дефіцит і високу вартість засобів виробництва, особливо це стосується мінеральних добрив. Їх нестача позначається на обсягах урожаю. І в нинішньому сезоні це буде ще відчутніше», — зазначає Марина Маринич.

За її словами, зменшення площ озимих культур під урожай 2023 р. загалом по Україні становить 37%. Найбільше скорочення спостерігається на сході, менше — на півдні, на півночі посіви озимих зменшаться на 16% порівняно з минулим роком. При цьому найбільшого скорочення зазнає пшениця.

«Загальні площі під ярими культурами скоротяться, і міра їх скорочення залежатиме від подальшої роботи зернового коридору. Цього року майже всі культури показують нульову або від'ємну маржинальність. Винятком є соняшник, тому саме цій культурі аграрії можуть надати перевагу під час планування площ посівів у 2023 р. Але остаточні рішення прийматимуться сільгоспвиробниками ближче до весни, адже планування стало можливим лише в короткостроковій перспективі», — зазначає аналітик.

Попит на кукурудзу та ячмінь з боку Китаю залишається слабким, тож площі під цими культурами в Україні скоротяться. Менш затратні культури можуть залишитися на попередніх рівнях. В «УкрАгроКонсалт» прогнозують, що в поточному сезоні вдасться експортувати:

- пшениці — 12,5 млн т;
- кукурудзи — 25 млн т;
- соняшnikової олії — 4,3 млн т.

Темпи експорту на початку сезону дають надію на реалізацію потенціалу в повному обсязі.

«Зміни торкнулися і переробної галузі. Цьогоріч спостерігаємо значне скорочення експорту олії на користь насіння соняшнику. Це пояснюється тим, що потужності для переробки певний час знаходились на окупованих територіях. Тому навіть за умови роботи зернового коридору очікується зменшення експорту олії на 4%, а експорт соняшнику може досягти нового рекорду — близько 2 млн т», — зазначає Марина Маринич. Вона додає, що в умовах скорочення врожаю більше ніж на 30% такі показники можуть бути досягнуті за рахунок високих перехідних запасів. Також у компанії додають, що блокування портів погіршило баланс кукурудзи. За оцінками аналітиків, заблокованими, пошкодженими чи непрацюючими залишаються елеваторні потужності загальним обсягом зберігання понад 6 млн т. І хоча є альтернативні варіанти зберігання — рукави, але повільне збирання кукурудзи свідчить про те, що вони не вирішують проблеми.

Тож у найближчому майбутньому експерти очікують на редистрибуцію інвестицій в логістику та зберігання, а також зростання інвестиційної привабливості переробної галузі.

Джерело: AgroPortal.ua

ФАО допоможе селянам кормами для тварин, закупленими в Україні

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) оголошує національний тендер на закупівлю кормів та кормових добавок для тварин для підтримки вразливих виробників продукції тваринництва у 13 областях, які мешкають у сільській місцевості.

Як говориться у повідомленні ФАО, метою програми є підтримка понад 27 тис. домогосподарств у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській,

Львівській, Миколаївській, Одеській, Полтавській, Тернопільській, Харківській та Чернівецькій областях.

«Згідно з нещодавньою оцінкою ФАО щодо впливу війни на сільські домогосподарства в Україні, близько 64% тих, хто займається тваринництвом, повідомили про зростаючі труднощі з придбанням кормів для тварин. Як наслідок, багатьом сільським домогосподарствам не залишається іншого вибору, окрім як вдаватися до негативних стратегій виживання, зокрема продажу виробничих активів та скорочення витрат на корми та кормові добавки для тварин», — пояснюють в організації.

Джерело: agroportal.ua

Біобезпека: кращі практики вітчизняних господарств

У мирний час, і коли війна – біобезпека залишається одним з пріоритетів свиногосподарств. Без налагодженої системи ферму не захистити від збудників хвороб, зокрема й африканської чуми свиней.

Чимало свинокомплексів досягли дуже високого рівня захисту, налагодивши протоколи біобезпеки, однак є багато таких, які продовжують працювати над удосконаленням і потребують експертної допомоги. З цією метою Асоціація «Свинарі України» (АСУ) у співпраці з Міністерством сільського господарства США (USDA) підготує навчальні відео, що продемонструють кращі практики біобезпеки вітчизняних ферм. У фокусі будуть санітарна обробка спеціалізованого транспорту для допуску на територію ферми, організація санпропускника для персоналу, перевантаження тварин на рампі тощо.

Джерело: Асоціація «Свинарі України»

Визначено перші проекти «Програми з відновлення України»

Вони фінансуватимуться за рахунок Європейського інвестиційного банку у рамках «Програми з відновлення

України». На першому етапі відібрано 83 проекти загальною вартістю 4,7 млрд грн, які будуть реалізовані у 10 регіонах України.

У першому «пакеті проектів» пріоритет надавався відновленню шкіл, дитячих садочків, лікарень, ЦНАП, об'єктів тепло-, водопостачання та водовідведення. Усього в рамках «Програми з відновлення України» ЄІБ профінансує реалізацію проектів на загальну суму 340 млн євро (близько 13,1 млрд грн за офіційним курсом НБУ).

Джерело: PigUA.info

Міжнародна підтримка на наступний рік: добрива, переробка зернових та меліорація

Якщо раніше програми підтримки USAID були сфокусовані на східних та південних областях, то зараз поширилися на всю територію України. За рахунок різних типів підтримки охоплено більше 12 тис. фермерів, і надано підтримку в програмах фінансування на суму 6 млрд грн. По це повідомила директорка Програми USAID з аграрного і сільського розвитку (АГРО) Ксенія Сидоркіна під час II Всеукраїнського фермерського форуму «Де фермеру взяти гроші?».

«Наразі діє підтримка в межах ініціативи AGRI (Agriculture Resilience Initiative) від USAID зі збереження експорту зернових — допомагаємо зберегти близько 1,5 млн куб. т зерна. У 12-ти обраних проектах триває видача рукавів та техніки для закладання зерна», — розповідає Ксенія Сидоркіна.

За її словами, на наступний рік уже заплановані програми підтримки USAID, до яких уже відкриті конкурси.

«У межах підтримки посівної кампанії здебільшого ми будемо фокусуватися на отриманні мінеральних добрив для того, щоб невеликі аграрії максимально могли мати доступ до цього ресурсу. Реєстрація на цю підтримку здійснюватиметься через Державний аграрний реєстр», — зазначила Ксенія Сидоркіна. Вона додала, що продовжиться підтримка щодо зберігання зерна шляхом обрання проектів для збільшення потужностей елеваторів для сушіння, очистки та зберігання.

Крім того, підтримка буде спрямована на поглиблену переробку зернових — фокус на виробництво продуктів харчування. Також можливість інвестування в переробку на біогаз.

«Реформа меліорації також є пріоритетом для нас у підтримці Мінагрополітики та основних гравців цього сектору. Вже зроблена величезна робота, і наша програма надає консультаційно-експертну підтримку в розробці законодавства. В цьому напрямі найцікавіше для фермера є конкурс зі зміни обладнання та інновацій технічної інфраструктури», — додала Ксенія Сидоркіна.

Джерело: AgroPortal.ua